1853.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 31 MEI.

TE ZEGELEN No. 2 C.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waa naar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 27 Mei 1853, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 8,80.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . - 221,00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . - 221,00.

Leeuwarden, den 28 Mei 1853.

De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,
VAN PANHUIJS.

LONDEN, den 24 Mei.

Onze dagbladen deelen uit de dezer dagen ontvangen tijdingen van Hong-Kong den inhoud mede van eene proclamatie, welke door drie hoofden van de Chinesche opstandelingen is uitgevaardigd. Uit dit stuk blijkt, dat de opstand niet minder een godsdienstig, dan een staatkundig karakter heeft, en dat eenige kennis van de Christelijke godsdienst (hoe gebrekkig ook en verkeerd toegepast) in China ver verspreid is. De bedoelde hoofden, waarvan twee zich den titel geven van Oostelijken en van Westelijken Koning, verklaren dat zij van den Hemel bevel ontvangen hebben, om de ongeloovigen te verdrijven, het volk te redden en de oude hemelsche dynastie te herstellen. Tot staving daarvan leveren zij een uitgebreid betoog, waarin zij gewagen van den Almagtigen God, die volgens de schriften van het Oude Testament den hemel en de aarde schiep en als de geestelijke en alvermogende Vader alles bestuurt; van de kastijdende en genadige magt, welke die God aan het menschdom, bepaaldelijk aan Israël betoonde, door den grooten watervloed, door de redding uit Egypte-land en door het zenden van den Verlosser der wereld, den Heer Jezus, in menschelijke gedaante in het land van Judea, die leed voor de verlossing van het menschdom."

Voorts is te Londen over Berlijn berigt ontvangen, dat dr. *Neumann* en mevr. *Julia Poser*, uit Breslau, welke zich toegewijd hebben aan het verspreiden van het Christendom in China, te Hong-Kong zijn aangekomen, en terstond naar Fou-Kiang, eene stad met omstreeks 600,000 inwoners vertrokken zijn, alwaar reeds elf Protestantsche kerken en verscheidene kapellen bestaan, in welke Engelsche, Amerikaansche, of Duitsche geestelijken prediken. In de genoemde stad hielden ook drie vrouwelijke zendelingen uit Noord-Amerika zich met het werk der bekeering bezig; eene derzelve hield eene school, waarin 42 kinderen kosteloos onderwezen werden.

PARIJS, den 26 Mei.

In het *Journal des Débats* leest men heden de navolgende mededeeling betreffende de verwikkelingen in Turkije:

»Prins *Menzikoff* heeft op den 14 Mei werkelijk Konstantinopel verlaten en in die hoofdstad een gedeelte achtergelaten van het personeel der ambassade tot het afdoen der loopende zaken. Hij heeft zich echter naar Buyukdère begeven, van waar hij heeft doen melden, dat hij zijnen togt niet voor den 20sten zou vervolgen en tot op dien dag de laatste besluiten des Sultans zou afwachten. Hij heeft alzoo, na een eerst uitstel te hebben verleend tot den 14 Mei, een tweede toegestaan tot den 20 dezer maand; waaruit schijnt te blijken, dat hij begint te aarzelen, zoowel wat zijne beginselen aangaat, als de door hem te volgen gedragslijn.

»Het Russische *ultimatum*, hetwelk den 5 Mei is ingediend, behelst zeven artikelen, van welke slechts een indedaad belangrijk is; dat namelijk, waarbij Rusland verlangt, na te hebben verklaard, dat het geenszins aandringt op de handhaving der regten en privilegien, welke aan de Grieken zijn toegekend, uit kracht van hatti-sheriffs, firmans, of van den vizier afkomstige besluiten, — dat de Porte, ter bekrachtiging, waarborging dezer regten en privilegien, zal overgaan tot het sluiten van een verdrag, of internationaal tractaat, waardoor al, wat is toegestaan, op een vasten voet wordt gebragt en onafhankelijk van de willekeur en de ongunstige gezindheid der Turksche Regering. Op dit punt nu wil de Sultan niet toegeven.

»Tot regtvaardiging van zijnen eisch heeft vorst *Menzikoff* aangevoerd, dat tot dusver de aan de Grieken toegekende voorregten slechts gegrond waren op besluiten, die door de Turksche Regering waren genomen; op eenzijdige verbindtenissen, waaraan de Regering zich niet voor goed had te houden, maar welke door haar ten allen tijde naar goeddunken konden worden gewijzigd; — dat alzoo waren gewijzigd voorregten, die onlangs bij firmans aan Grieken waren toegezegd, welke firmans later door weder andere firmans krachteloos zijn gemaakt; — dat ten gevolge van deze en dergelijke maatregelen, het kabinet van Petersburg tot de overtuiging is gekomen, dat het de zaak niet geheel aan den Divan kan overlaten, en Rusland behoefte heeft gevoeld aan eene wederzijds verbindende overeenkomst, dat is, aan eene *synallagmatische* verbindtenis. De vertegenwoordiger van den Russischen Keizer heeft nog daarbij gevoegd, dat het tractaat, hetwelk hij verlangde te sluiten, in den geest moest worden gesteld der overeenkomsten, waardoor de regten en voorregten, welke aan de Latijnsche Christenen zijn toegekend, worden gewaarborgd.

»Deze laatste bepaling nu is door de Porte nadrukkelijk van de hand gewezen geworden. Van dien kant is met grond beweerd, dat de opofferingen, waartoe men, in het belang der Latijnsche Christenen, is overgegaan, slechts betrekking hebben op een weinig talrijk gedeelte der bevolking, op slechts 2000 à 3000 zielen, en de zaak uit dien hoofde geene bezwaren opleverde; dat echter bij het internationale tractaat, waarop door Rusland wordt aangedrongen, eene bevolking wordt bedoeld van ruim elf millioenen zielen, ten aanzien van welke Turkije geene magt meer zou hebben, en waartoe dat Rijk alzoo nooit zal kunnen of mogen besluiten.

»Indedaad zijn wij wel genoodzaakt te erkennen, dat de toestand zeer ingewikkeld is. De voorstanders van den vrede hebben echter nog geene redenen om zich te verontrusten, nademaal eene minnelijke schikking geenszins tot de onmogelijkheden behoort."

's GRAVENHAGE, den 27 Mei.

Heden is de vijf-en-dertigste vergadering van de Evangelisch-Luthersche Synode op de gewone wijze gesloten.

— Men is thans onderrigt dat de heer *Thorbecke* zijne benoeming tot lid der Tweede Kamer in het kiesdistrict van Breda nog niet heeft aangenomen, en alvorens deswegens tot een besluit te komen, den afloop der herstemmingen, die op den 31 Mei moeten plaats hebben, zal afwachten.

— Eergisteren avond zijn alhier proeven genomen met electro-magnetische uurwerken, zoo als reeds in Leipzig en enkele andere buitenlandsche steden bestaan. Tegen den muur van het gebouw op den hoek van den Korten-Vijverberg en het Tournooiveld was een klok aangebragt, voorzien van een uur- en minuutwijzer, en in een der lantarens in het Voorhout, tegenover den Ouden-Doelen, was een doorschijnende wijzerplaat, insgelijks met een uur- en minuutwijzer, geplaatst, welke door het licht der daarachter brandende gazvlam, zeer duidelijk den tijd aanwees. Beide de klokken, door bijna onzigtbare draden verbonden, wezen juist hetzelfde uur en minuut aan. — Naar men verneemt, heeft de heer *Nievergeld* bij het gemeente-bestuur dezer residentie concessie gevraagd om zoodanige electro-magnetische uurwerken in werking te brengen.

— Blijkens eene mededeeling van Zr. Ms. gezant te Brussel, van 24 dezer, heeft het gemeente-bestuur dier hoofdstad bepaald dat, ten gevolge van het uitstel tot het aanstaande jaar der voorgenomene veranderingen, de scheepvaart op het Brusselsch Kanaal dezen zomer niet zal gestoord worden.

AMSTERDAM, den 28 Mei.

Heden hield de Koninklijke Akademie van Wetenschappen hare gewone maandelijksche vergadering, welke door 18 leden werd bijgewoond. Eenige leden hadden van hun niet opkomen schriftelijk kennis gegeven. Nadat het procesverbaal der vorige vergadering was voorgelezen, en nadat eene wijziging van redactie, door den heer *v. Breda* verlangd, was goedgekeurd, werd kennis gegeven van eene ingekomen missive van den minister van binnenl. zaken, houdende magtiging aan de Akademie, om aan de maatschappij van letterkunde te Leyden ter leen te verstrekken, het in de boekerij van het voormalig Kon. Instituut zich bevindende exemplaar van Maerlant's Spiegel Historiael; dien ten gevolge was dat exemplaar aan de maatschappij gezonden. Er werd mededeeling gedaan van de ingekomen boekwerken. Daarna werden de verslagen uitgebragt, als: door den heer *Stamkart*, over den brief van den heer *Stolp*, betreffende het vinden van het *perpetuum mobile*; door de HH. *Schlegel* en *W. Vrolik*, over de verhandeling van *G. Vrolik* over het verschil van de inwendige gesteldheid der hoornpitten bij de antilopen; er werd besloten deze verhandelingen in de werken der Akademie op te nemen.

Daarna is men overgegaan tot de spreekbeurt. De heer *A. H. van der Boon Mesch* sprak over de oorzaken der zelfontbranding van de steenkolen; de heeren *W. H. de Vriese* en *P. Harting* over nieuwe nasporingen omtrent de *marattiaceæ* (eene varensoort); de heer *W. C. H. Staring*, over de gesteldheid van den grond van het Haarlemmermeer; en eindelijk bragt de heer *W. Vrolik* hulde aan de nagedachtenis van het overleden lid der Akademie, Dr. *A. Numan*. Ten slotte bood de heer *Schlegel* nog aan een tweetal brochures van Dr. *F. Schlegel* te Altenburg, over Geisterklopfen en Tischrücken en deed het voorstel dat de Akademie zou besluiten omtrent den tafeldans even als in de vorige vergadering was besloten ten aanzien van het perpetuum mobile en de quadratuur van den cirkel, namelijk om er zich niet mede bezig te houden, waartoe besloten werd. Daarna is de vergadering gescheiden.

LEEUWARDEN, den 30 Mei.

Door de Arrondissements-Regtbank alhier is dezer dagen eene aanbevelingslijst opgemaakt van drie kandidaten voor de betrekking van regter-plaatsvervanger. Daarop zijn geplaatst de heeren: mr. *W. W. Kutsch*, mr. *R. IJ. Warmolts* en mr. *C. S. Sixma* baron *van Heemstra*, allen advokaten bij het provinciaal geregtshof van Friesland, te Leeuwarden woonachtig.

— Vrijdag ll. heeft ter Provinciale Griffie alhier plaats gehad de openbare aanbesteding van het onderhoud van het nieuwe Paleis van Justitie te Leeuwarden, met het daarin aanwezig meubilair, van 1 Mei 1853 tot 30 April 1854. Aannemer is geworden de heer *J. J. Groen* te Leeuwarden voor de som van *f* 1349.

Bij de op denzelfden dag gehoudene herbesteding van het doen van eenige uitdiepingen in het Slootermeer en de afbakening van de daarin gebaggerde geul, is aannemer geworden de heer *K. van Tongeren* te Heerenveen, voor de som van *f* 1900.

— Van Oldeboorn wordt van den 26 dezer gemeld: Onder begunstiging van fraai weder had alhier op heden de jaarlijksche harddraverij plaats. Een achttal paarden dongen naar den prijs, die bestond in een fraaije Zilveren Tabakspot en Komfoor, en behaald werd door de zwarte merrie van *P. J. van der Wier*, te Goenga, bereden door *W. B. Bijlsma*, van Akkrum.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 25 dezer, no. 77, is aan den heer staatsraad *E. Canneman*, op zijn daartoe gedaan verzoek, met ingang van 1 Julij aanstaande, het meest eervol ontslag verleend als Zijner Majesteits commissaris bij de Nederlandsche Handel-Maatschappij, onder dankbetuiging voor de veeljarige en trouwe diensten, door hem in die betrekking bewezen, — en is in deszelfs plaats benoemd de minister van staat *J. J. Rochussen*, Oud-Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië.

— Bij besluit van den 23 dezer, no. 68, heeft Zijne Majesteit goedgevonden te benoemen:

tot dijksvolmagten van de Zeedijks-contributie van het Oud Bildt, de heeren *W. O. Koning* en *A. D. Wassenaar*;

tot gecommitteerde in het polderbestuur van het Workumer Nieuwland, den heer *T. S. Wiersma*;

tot volmagten in het bestuur van den Noorderleegpolder, de heeren *A. K. Slim* en *K. S. Sijtsma*.

— Bij besluit van dezelfde dagteekening, no. 69, heeft Zijne Majesteit goedgevonden eervol ontslag te verleenen aan den heer *F. Visser*, als 1sten luitenant bij de dienstdoende schutterij te Workum, en te benoemen bij dezelfde schutterij aldaar:

tot 1sten luitenant den heer *T. S. Ybema*, thans 2de luitenant, en

tot 2den luitenant, den heer *L. H. Potma*, thans korporaal.

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 24 dezer, benoemd bij het 3de regement vesting-artillerie, tot 1sten luitenant (naar ouderdom van rang), den 2den luitenant *M. C. F. Simon*, van het 1ste regement vesting-artillerie.

— Bij besluit van den 21 dezer, no. 57, heeft Zijne Majesteit o. a. goedgekeurd de beroeping van de Hervormde gemeente van Elden, onder de classis van Nijmegen, op *A. W. Vermeij*, predikant te Exmorra c. a.

— Met ingang van den 1 Julij 1853 is door den minister van binnenlandsche zaken:

aan den benoemden hoofd-ingenieur van den waterstaat den heer *J. G. van Gendt* opgedragen de dienst in het 4de district (Overijssel);

ter zijner vervanging in het 9de district (Noord-Holland) in dienst gesteld de ingenieur de heer *P. Kock*, thans werkzaam bij de droogmaking van het Haarlemmer-meer;

de ingenieur de heer *N. T. Michaëlis* toegevoegd aan de commissie van beheer en toezigt over de droogmaking van het Haarlemmer-meer;

de ingenieur de heer *J. A. Nicolson* verplaatst van Middelburg naar Zierikzee;

de ingenieur de heer *J. N. Schneitter* van Roermond naar Maastricht;

de benoemde ingenieur de heer *T. D. N. van Deventer* van Gorinchem naar Middelburg;

de benoemde ingenieur de heer *F. W. H. van Opstall* van Deventer naar Roermond;

de adspirant-ingenieur de heer *A. C. Heshusius* van Zierikzee naar Deventer;

de benoemde adspirant-ingenieur de heer *F. J. van den Berg* toegevoegd aan den inspecteur in de tweede inspectie, ter standplaats 's Gravenhage;

de benoemde adspirant-ingenieur de heer *J. van der Toorn* in dienst gesteld in het 10de district (Zuid-Holland), ter standplaats Gorinchem;

en zijn de benoemde surnumerairen de heeren *J. van der Vegt* en *H. A. J. W. van Beusekom* gesteld ter beschikking van den inspecteur van den waterstaat in de eerste inspectie, en de surnumerairen de heeren *T. Bleckman* en *A. J. Brevet* ter beschikking van den inspecteur in de tweede inspectie, om door dezen in dienst te worden gesteld daar waar zulks in het belang der werken het meest dienstig zal zijn.

— In de aanstaande zomervergadering der Provinciale Staten der verschillend gewesten, zal o. a. moeten worden voorzien in de aanvulling van de plaatsen der leden voor de Eerste Kamer der Staten-Generaal, die met den derden Maanda in September moeten aftreden. De dit jaar aftredende leden zijn:

In Noord-Brabant, de heeren *B. Verheij van den Boogaard* en *F. J. T. de Bruin*; — in Gelderland, jhr. *H. W.* baron *van Aylva van Pallandt van Waardenburg en Neerijnen* en mr. *C. C. van Lidth de Jeude*; — in Zuid-Holland mr. *J. A. Philipse* en *A. van Ryckevorsel Hz.*; — in Noord-Holland, *D. Borsk* en jhr. mr. *F. L. H. J. Bosch van Drakestein*; — in Zeeland, mr. *C. van der Lek de Clercq*; — in Utrecht, (dit jaar geene aftreding); in Friesland, hr.

R. G. van Swinderen; — in Overijssel, mr. *W. H. Cost Jordens*; — in Groningen, *J. de Sitter*; — in Drenthe, (dit jaar geene aftreding); — in Limburg, jhr. *L. L. G. M. de Villers de Pité.*

Bovendien zal er door de Staten van Zuid-Holland eene nieuwe keuze moeten worden gedaan, in de plaats van jhr. mr. *W. M. de Brauw*, benoemd tot lid der Tweede Kamer; door die van Noord-Holland, in plaats van jhr. mr. *C. van Foreest*, mede tot lid der Tweede Kamer benoemd, en door die van Zeeland, in plaats van mr. *W. C. M. de Jonge van Ellemeet*, die zijn ontslag genomen heeft.

— Op den 10 Junij e. k. zal op het Loo, op last van Z. M. den Koning, eene publieke verkooping worden gehouden van een 20-tal volbloed paarden en veulens, waaronder van uitmuntend ras en hoedanigheid; voorts van eenige koeijen, stieren en kalveren, van Engelschen en Noord-Hollandschen oorsprong, behoorende tot Z. M. stoeterij in het Park: het Loo. Reeds zijn de gedrukte programma's bij den heer directeur aldaar verkrijgbaar gesteld.

— De heer jhr. *H. M. Mollerus* heeft ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat de wedloop voor inlandsche harddravers, *op den elfden Junij* vastgesteld, *niet op het Loo*, maar op de renbaan nabij 's Gravenhage zal plaats hebben, bij gelegenheid der wedloopen van de societeit ter aanmoediging der verbetering van het paardenras in Nederland, en zulks op de reeds vroeger bepaalde voorwaarden, naar de door Z. M. den Koning uitgeloofde eereprijzen.

— Het Nederlandsch onderwijzers-genootschap, heeft in hare vergadering van den 18 Mei jl. besloten de navolgende *Prijsvraag* uit te schrijven: »Aangezien de ondervinding leert, dat de geschiedenis van ons Vaderland veelal misbruikt wordt om bepaalde rigtingen of meeningen in de hand te werken of te bestrijden, hetgeen men wel eens reconstrueren der geschiedenis noemt, en het voor den onderwijzer van belang is met de juiste afdwalingen ten deze bekend te zijn, vraagt men: Eene beknopte voorstelling der betwiste punten in de geschiedenis des Vaderlands, beginnende met den bevrijdings-oorlog, naar de verschillende meeningen der uiteenloopende partijen, met aanwijzing van de gronden die zij er voor aanvoeren. De voorstellingen der gebeurtenissen moeten bij voorkeur, met aanhaling van de plaatsen, de eigen woorden der schrijvers terug geven en de plaatsen waar ze voorkomen naauwkeurig worden aangewezen.

— Den 24 dezer arriveerde te Zwolle het voor de vaart tusschen die stad en Hull bestemde schroef-stoomschip *Minister Thorbecke*, gevoerd door kapitein *W. Meeter.*

Eene talrijke menigte was toegevloeid om dit vaartuig, het eerste, dat zich aldus ingerigt — op onze wateren vertoont, te bewonderen. Het schip is lang $43\frac{1}{2}$, breed 7 en in het ruim diep 6 Ned. el. De machine is van 60 paardekracht met oscilerende (beweegbare) cilinders, terwijl het stoomschip (zijnde als schoener getuigd) — ook de geschikste gelegenheid aanbiedt, om bij de minst gunstige gelegenheid gebruik van de zeilen te maken.

Voór den steven is een fraai beeld aangebragt, den minister *Thorbecke* voorstellende, eene rol in de hand houdende en met de eene voet op de grondwet rustende. Boven het fraai vergulde familiewapen van den heer *Thorbecke* leest men aan beide zijden zijn naam. De spiegel prijkt met het Nederl. wapen. Op het dek zijn de hutten voor passagiers en equipage geplaatst. De groote kajuit is met veel smaak en sierlijk ingerigt, terwijl voor afzonderlijke slaapplaatsen de noodige zorg is gedragen.

— Eene verschrikkelijke misdaad is in den avond van den 23 dezer in het bedelaars-gesticht de Ommerschans gepleegd. De kolonist *Mulder*, die met nog eenige personen had aangewend om te deserteren, was ten gevolge daarvan in arrest gesteld. Volgens loopende geruchten, zou hij met drie zijner makkers afspraak gemaakt hebben, om den brigadier *Hartman* bij de eerste daartoe voor hun gunstige gelegenheid te vermoorden. Op gemelden avond door dien brigadier voor den Raad van Tucht gebragt zijnde, trachtte hij denzelven in tegenwoordigheid van den Raad met een zakmes te treffen, welke poging tot twee malen toe gelukkig mislukte, doordien het mes afstuitte op den stok, welke de brigadier voor zijn ligchaam hield. Weder in de gevangenis teruggebragt zijnde, waar zich nog twee personen bevonden, vroeg hij een van dezen, een jongman van 23 à 24 jaren oud, om hem wat water te geven, en terwijl dezen daaraan voldoet, bragt hij den niets kwaads vermoedende, maar hulpvaardige, eenige wonden aan den hals en op andere plaatsen toe, die al spoedig den dood ten gevolge hadden; — de andere persoon heeft zich onder de aldaar aanwezige zoogenaamde brits verborgen.

De schuldige is daarna geboeid aan de justitie overgeleverd.

— De *Kerkelijke Courant* van den 27 dezer behelst het volgende:

»De Algemeene Synodale Commissie der Nederlandsche Hervormde Kerk, door eene en andere afwijking, die tot hare kennis is gekomen, daartoe geleid, heeft goedgevonden, tot handhaving van wet en orde en in het belang der vaderlandsche gemeenten, in herinnering te brengen de Synodale aanschrijving van den 17 Julij 1826, door de Synode van het jaar 1849, blijkens hare handelingen blz. 42—47 en 150, bevestigd en toegepast, en luidende als volgt:

»De Algemeene Synode der Nederl. Herv. Kerk, in ervaring gekomen zijnde dat somwijlen collectanten voor buitenlandsche kerken een ruim en overdadig genot hebben van de milddadigheid onzer gemeenten, aan welke zij door voorspraak van de leeraars en kerkelijke collegien liefderijk worden aanbevolen, en zulks niet zelden tot nadeel van onze binnenlandsche kerken, waaronder er zijn, die de hulp en ondersteuning van onze gemeenteleden in waarheid behoeven — heeft met voorkennis en goedvinden van Zijne Excellentie, den heer staatsraad, directeur-generaal voor de zaken der Hervormde Kerk enz., noodig geoordeeld te bepalen en voor te schrijven, »dat geene inzending van penningen voor buitenlandsche kerken, onder aanbeveling van de leeraars en opzieners der Hervormde gemeenten in dit Rijk, zal mogen geschieden, dan met voorkennis van het Departement van de Hervormde Eeredienst, tot hetwelk de belanghebbenden wanneer zij zich bij voornoemde leeraars en opzieners aandienen, in de eerste plaats zullen moeten verwezen worden, ten einde aan hetzelve hunne aangelegenheden te kennen te geven en van hetzelve de vergunning te bekomen om onder de hervormden hier te lande eene inzameling van gaven te doen, van welke vergunning zij het bewijs zullen behooren te vertoonen, eer zij, ondermedewerking en voorspraak van kerkelijke collegien of personen, *als zoodanigen* zich tot de milddadigheid onzer geloofsgenooten wenden.

— Een Belgisch dagblad maakt aan zijne lezers de uitvinding bekend van eene even eenvoudige als vernuftige wijze, om de (magnetische) vloeistof, uit het menschelijk ligchaam uitstroomende, zijne polarisatie, tast- en zigtbaar te maken. De *stellige* wetenschap had tot dusverre te vergeefs aan het dierlijk magnetisme gevraagd, haar zijne vloeistof of ten minste de uitwerkselen daarvan te doen zien. Dit wetenschappelijk raadsel is thans volkomen opgelost door het *zoo-magnetoskoop*, door een' jongman te Straatsburg, den heer *Weir*, uitgevonden. Wij laten de naauwkeurige beschrijving daarvan volgen, opdat ieder, die zulks mogt verlangen, dezen toestel vervaardige en proeven daarmede op zich zelven neme.

Men neemt eene gewone kurk, en plaatst daarop eene gewone naainaald, met het oog naar onderen en de punt naar boven gerigt, welke als spil het *zoo-magnetoskoop* moet dragen. Hierop neme men een stukje doorschijnend papier (*papier-végetal*) en knippe daarvan met eene fijne schaar een strookje af, ter lengte van vier centimètres en ter breedte van twee millimètres, vouwe dit in tweeën, om beide uiteinden naauwkeurig af te snijden, en opene het daarna weder. De vouw, gelegd om de uiteinden gelijk te maken, laat in het midden eenen indruk na, en doet het strookje papier eenen nagenoeg regten hoek vormen. Dit aldus ten halve gevouwen strookje papier wordt nu op de punt der naald geplaatst, waarop het rusten en zich in evenwigt zal houden, op de plaats der vouw, daar de beide afhangende gedeelten van gelijke lengte zijn.

Aldus te zamen gesteld, is het *zoo-magnetoskoop* voltooid en gereed, om er proeven mede te nemen.

Dit geschiedt op deze wijs: een der beide handen wordt bij den toestel gebragt en om het *zoo-magnetoskoop* eenigzins rondgebogen, als 't ware om het tegen den wind te beschutten. Na verloop van eenige seconden begint het strookje papier met meer of minder snelheid te draaijen, al naarmate de hand meer of minder vloeistof ontlaadt. Daarbij is opmerkelijk, dat, wanneer de regterhand bij den toestel wordt gebragt, het papier van de linker- naar de regterzijde draait, terwijl integendeel, wanneer het de linkerhand is, het papier van de regter- naar de linkerzijde draait. Men kan beide proeven bij afwisseling nemen; zij gelukken altijd op dezelfde wijze.

Deze kleine toestel, welke de hoogstmogelijke eenvoudigheid aan de meest fijne gevoeligheid paart, is tevens *zoo-magnetoskoop* en *zoo-magnetometer*, daar hij de *tegenwoordigheid* van zoo-magnetische vloeistof, de *rigting* harer stroomen en de *kracht* dier stroomen aanwijst. Daar de zamenstelling van het *zoo-magnetoskoop* volstrekt geene zwarigheid oplevert en iedereen het vervaardigen kan, zal het weldra in veler handen zich bevinden.

220ste STAATS-LOTERIJ.

Derde klasse.

1ste Trekk.		No. 12065, een prijs van *f* 1000. No. 11846, een prijs van *f* 25,000.
2de	»	Nos. 9131, 14578, 370 en 11518, ieder een prijs van *f* 1000. No. 4163, een prijs van *f* 5000.
3de	»	Nos. 283, 18040, 13561 en 16805, ieder een prijs van *f* 1000. Nos. 6312 en 16420, ieder een prijs van *f* 1250.
4de	»	No. 1107, een prijs van *f* 2500. No. 149, een prijs van 1000.

***VERSLAG** van de Tentoonstelling voor Vee, gehouden te Oosterwierum, Woensdag den 25 Mei 1853, van wege het Kanton Rauwerd der Maatschappij van Landbouw en Veeteelt in Friesland.*

De Tentoonstelling van Vee, van wege de 6de Afdeeling, kanton Rauwerd, der Maatschappij van Landbouw en Veeteelt in Friesland, te Oosterwierum op Woensdag den 25 Mei 1853, heeft tot veler genoegen plaats gehad. De tegenwoordigheid van velen, zoowel leden der Maatschappij, als anderen, getuigde van belangstelling in de bevordering van Landbouw en Veeteelt.

Het was inderdaad voor den belanghebbenden Veehouder en den belangstellenden, in die edele tak van volkswelvaart, een waar genot, eenige schoone paarden en vele voortreffelijke runderen, schapen en varkens ten toon gesteld te zien; — en, hoezeer eene grootere deelname ware gewenscht, aan zulk eenen edelen wedstrijd, die niet alleen den behaler van den eereprijs eere, maar hem zelven winste aanbrengt; — als, eene eerste proeve heeft zij aan het doel beantwoord. Alle de bij het Programma uitgeloofde prijzen, zijn uitgereikt kunnen worden om de voortreffelijkheid van het tentoongestelde Vee.

1. Van de Chais-paarden, werd de prijs toegekend aan *I. J. Boersma*, boer te Gaastmeer, bestaande in een' zilveren aanstekers komfoor, ter waarde van *f* 25, voor zijne bruine merrie, en de premie à *f* 10, aan den heer *H. Wilhelmij*, voor zijne zwarte merrie.

2. Van de paarden niet ouder dan 4 jaren, aan *S. S. Douma*, boer te Lions, de prijs zijnde een zilveren tafelschel ter waarde van *f* 25, voor zijne zwarte merrie oud 4 jaren, en aan *E. J. Postma*, te Rauwerd, de premie à *f* 10, voor zijne zwarte merrie oud 4 jaren.

3. Van de twenter stieren, aan *T. C. Bloemhof*, boer te Wirdum, de prijs à *f* 10.

4. Van de enter stieren, aan *E. J. Heeg*, boer te Britswerd, de prijs à *f* 10 en aan *E. J. Postma*, boer te Rauwerd, de premie à *f* 5.

5. Van de kalve koeijen, de prijs à *f* 20, aan *J. IJ. Bosma*, boer te Oosterlittens, voor zijn enterrier en aan *S. J. Bakker*, boer te Deersum, de premie à *f* 10. — Deze prijs uitgeloofd door den Heer President dezer afdeeling, de premie door den vice-President en den Afgevaardigde naar het hoofdbestuur.

6. Van de melke koeijen, de prijs à *f* 20, aan *T. C. Bloemhof* bovengenoemd, de premie à *f* 10, aan den heer jhr. *E. D. van Beijma*, burgemeester te Weidum.

7. Van de melke twenter rieren, de prijs à *f* 15, aan *S. S. Douma* bovengenoemd, en de premie à *f* 5, aan *H. F. Ængwirden*, boer te Oosterwierum.

8. Van de melke enter rieren, de prijs à *f* 10, aan *S. S. Douma*, evengenoemd, en de premie à *f* 5, aan *H. F. Ængwirda*, evengenoemd.

9. Van de overjaarsche rammen, de prijs à *f* 5, aan *J. F. Postma*, koopman te Rauwerd — gekruist ras.

10. Van de schapen met lammeren, de prijs à *f* 5, aan *R. A. Wartena*, boer te Rauwerd, Friesch ras, en de premie à *f* 3, aan *A. J. Sierdsma*, boer te Oosterlittens, Engelsch ras.

11. Van de weidschapen, de prijs à *f* 5, aan *J. F. Postma*, evengenoemd, en de premie à *f* 3, aan *E. J. Heeg*, bovengenoemd.

12. Van de lammeren, de prijs à *f* 5, aan *H. F. Ængwirda*, bovengenoemd.

13. Van de biggen, de prijs à *f* 5, aan *A. J. Sierdsma* bovengenoemd, gekruist ras, en de premie aan *A. J. Syperda*, boer te Bozum, Friesch ras.

Welke prijzen en premien terstond, na eene toespraak van den President, aan de aanwezigen in het algemeen, en de bekroonden in het bijzonder, den genoemde leden der Maatschappij zijn uitgereikt, benevens *f* 5 als premie aan *T. J. Bottinga*, boer te Roordahuizum, voor zijne zeer schoone koe, waarmede hij deze tentoonstelling opluisterde, van den heer *O. E. Houtsma*, burgemeester van Rauwerderhem en mede-bestuurder dezer Afdeeling.

Mogt den geuiten wensch, van den President dezer afd. verwezentlijk worden, dat door eene meerdere deelneming in Lidmaatschap der Maatschappij van Landbouw en Veeteelt het doel harer instelling bevorderd worden, d. i. eene meerdere verspreiding van Landhuishoudkundigen kennis, bevordering van beproefde en welgeslaagde verbeteringen en het uitgezochtste vee zoo talrijk mogelijk te hebben, dan zal Frieslands grond steeds meerdere productie, en uitmuntender vee voortbrengen.

Reeds behoort het Friesche paard om zijn leest, het rund om deszelfs melkrijkheid tot de voortreffelijkste rassen, maar bij nog meerdere zorg en naauwlettendheid in de aanfokking, zal derzelver deugdelijkheid en melkrijkheid toenemen; en ten opzigte van het schaap en het varken, het betere in dezen in den vreemde aanwezig, meer en meer tot veredeling van het Friesche ras worden onderzocht en beproefd.

Dat, dan deze eerste Tentoonstelling van wege deze 6de afd., met de eerste van wege de geheele maatschappij te houden te Dragten, rijk moge zijn in de bevordering van Landbouw en Veeteelt! — en, dat kunnen zij, wanneer de Tentoonstellingen meer en meer de belangstelling van ieder lid in het bijzonder en van ieder veehouder in het algemeen tot zich trekken en medewerking ondervinden.

Met den terugblik op de gehoudene Tentoonstelling van vee te Oostewierum, geeft zij mede dit genoegen: dat, waar zoo menschen en menschen te zamen komen, met het doel iets goeds en schoons te zien, zonder eene te hoog gespannene verwachting te koesteren, velen, bevredigd huiswaarts keeren, omdat zij een deel van Frieslands schoonste voortbrengsels gezien en iets nuttigs hebben geleerd.

den 28 Mei 1853.

Aan de geëerde OUDERS en VOOGDEN zij door deze bekend gemaakt, dat aan het INSTITUUT te *Joure*, de LESSEN op den 20 Junij e. k. zullen worden hervat.

Inmiddels adres bij den Heer H. B. HALBERTSMA, te Grouw.

30 Mei 1853. J. NIEUWVEEN Rz.

Bij vonnis der Arrondissements-Regtbank te Sneek van den 25 Mei 1853, is SIMON KLAZES SCHEEPSMA, Boer wonende onder het behooren van het dorp Schettens, wegens zwakheid van verstandelijke vermogens, op eigen verzoek, gesteld onder curatele.

Sneek, den 28 Mei 1853. *De Officier bij de Arrondissements-Regtbank te Sneek,* P. S. NOIJON.

Opgave der Prijzen en Aanvoer van *BOTER en KAAS*, den 27 Mei 1853, aan de Stadswaag te Leeuwarden.

PRIJS: Boter, *f* 33.	AANVOER:	1160/4, 309/8 en 127/16 vaten.
» Kaas, - 17.50 à *f* 29.	»	8367 Ned. ponden.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 28 Mei 1853.

NEDERLAND.					
Werk. Schuld	$2\frac{1}{2}$	pCt.	$63\frac{15}{16}$	64	
Dito dito. ..	3	»	$75\frac{15}{16}$	76	
Dito dito ...	4	»	95	$95\frac{3}{16}$	$95\frac{1}{8}$
Amort.-Synd.	$3\frac{1}{2}$	»			
Handel-Maats.	$4\frac{1}{2}$	»	$127\frac{1}{4}$	$127\frac{5}{8}$	
FRANKRIJK.					
Obligatien....	3	pCt.			
RUSLAND.					
Ob. bij *H.* 1798/1815	5	pCt.	$108\frac{3}{4}$	$108\frac{7}{8}$	
dito dito 1828/1829	5	»	$107\frac{1}{4}$		
Dito bij dito..	4	»	93		
Geldl. te Londen	$4\frac{1}{2}$	»			

SPANJE.				
Obligatien	1	pCt.	$23\frac{11}{16}$	
»	3	»	$48\frac{1}{2}$	
» Binnenl. à 6/m	3	»	$48\frac{11}{16}$	$48\frac{3}{4}$
Coupons Bewijzen.....			$6\frac{1}{16}$	
PORTUGAL.				
Te Londen....	5	pCt.	$38\frac{1}{4}$	
»	4	»	$37\frac{1}{8}$	$37\frac{3}{16}$ [illegible]
OOSTENRIJK.				
Metaliek.......	5	pCt.	$82\frac{15}{16}$	$83\frac{3}{16}$
» 1852...	»	»		
» (nieuwe)	$2\frac{1}{2}$	»	$42\frac{3}{4}$	[illegible]
» » 1851/52	»	»	$42\frac{3}{4}$	[illegible]
» » Amst.	5	»	[illegible]	

[illegible] 5 pCt. 93$\frac{7}{8}$, 94$\frac{1}{8}$, 98$\frac{1}{4}$; Oostenr. Act. *f* 1550; N. Weener Loten [illegible] 400; Amerik. Bank-Act. 4$\frac{13}{16}$, $\frac{7}{8}$, $\frac{13}{16}$; Dito Orig. 4$\frac{7}{16}$; Louis. bij Hope [illegible] 100$\frac{1}{4}$; Gren. Uitg. 10$\frac{1}{2}$; Venez. Uitg. 15$\frac{15}{16}$; Portug. 4 pCt. 39$\frac{7}{16}$ met [illegible] Coups.; Philad. L. N. 83$\frac{3}{4}$, 84$\frac{1}{4}$, 84$\frac{1}{2}$; Dito H. N. 92$\frac{1}{2}$.

In Holl. fondsen was heden weinig handel of variatie; ook in vreemde effecten was de omzet onbelangrijk; van Oostenr. waren 5 pCts. onveranderd en 2$\frac{1}{2}$ pCt. Metaliek iets flaauwer; Philad. L. N. waren tot verbeterde prijzen meer gewild.

Zondag den 29 Mei.

Sp. Binnenl. 3 pCts. 43$\frac{1}{2}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{7}{16}$; Metaliek 5 pCt. 82$\frac{3}{4}$, $\frac{11}{16}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{9}{16}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{9}{16}$; Dito 2$\frac{1}{2}$ pCt. 1851/52 42$\frac{1}{2}$, $\frac{7}{16}$; Weener Aand. v. fl. 250, *f* 400, Onbep. Bl. Grieken 7$\frac{1}{16}$, $\frac{1}{8}$; Dito Roode Coup. *f* $\frac{31}{52}$.

Bij geanimeerde affaire waren heden Oostenrijksche tot verlaagde prijzen verkrijgbaar. Ook in Spaansche was de stemming iets flaauwer; daarentegen waren Grieksche, bij vrij levendigen omzet, meer gewild.

*** Vijftig-jarige echtvereeniging van:
Franeker, den 29 Mei 1853.
A. DE KOK, en
H. DE VRIES.

*** 25-jarige echtvereeniging van:
Dockum, den 29 Mei 1853.
J. F. POSTHUMA, en
F. J. VAN DER SCHAAFF.

*** Ondertrouwd:
Groningen, den 27 Mei 1853.
L. R. DE LA LANDE CREMER, en
P. KRAUS.
Eenige kennisgeving.

*** Ondertrouwd:
Leeuwarden, den 29 Mei 1853.
J. T. DE HAAN F.J.z., en
G. J. DE VRIES.
Eenige kennisgeving.

*** Ondertrouwd:
Joure, den 29 Mei 1853.
HEERO J. BORGER, en
MARIJKE R. GEERTS.
Eenige kennisgeving aan Vrienden en Begunstigers.

*** Getrouwd te Beetsterzwaag, den 19 Mei 1853:
Langezwaag, den 22 Mei 1853.
J. M. SWALUë, *van Gorredijk*, en
J. A. DE VRIES, *van Langezwaag.*

*** Getrouwd:
Bolsward, den 22 Mei 1853.
Js. EIJSMA, *van Bolsward*, en
I. BENK, *van Sneek.*
Eenigste kennisgeving.

*** Getrouwd:
Joure, den 22 Mei 1853.
ARJEN G. BROUWER, en
TETTJE J. BORGER.

*** Getrouwd te Grouw, den 25 Mei 1853:
J. R. NIEUWVEEN, *Instituteur te Joure*, en
B. B. HALBERTSMA.

*** Getrouwd:
Bergum, den 26 Mei 1853.
G. REELING,
A. WIJNGAARDEN, } *van Oostermeer.*
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:
Sassenheim, den 27 Mei 1853.
Jr. Mr. D. RUTGERS VAN ROZENBURG JR., en
S. R. BINKES.

*** Getrouwd te Leeuwarden den 28 Mei 1853:
GERBRANDUS SOETING, en
WOBINA BRINK.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:
Bolsward, den 29 Mei 1853.
J. H. BROUWER, en
E. MESDAG.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:
Bolsward, den 29 Mei 1853.
D. J. VAN DEN OEVER, en
L. S. VAN DER WERF.
Eenige kennisgeving.

*** Mijne geliefde Echtgenoot A. M. VELDS, beviel heden voorspoedig van eene DOCHTER.
Sneek, den 24 Mei 1853. R. P. SEVENSMA.

*** Heden beviel ontijdig van een welgeschapen MEISJE, dat kort na de geboorte overleed, L. BOUMA, teeder geliefde Echtgenoote van
Sneek, den 26 Mei 1853. N. J. WOUDA.

*** Bevallen van een' ZOON A. M. GROOS, geliefde Echtgenoot van
Leeuwarden, den 27 Mei 1853. W. R. SJERPS, *Huisverwer enz.*

*** Bevallen van eene DOCHTER HENDERIKA VAN DER WEIDE, geliefde Echtgenoote van
Harlingen, den 29 Mei 1853. SIMON WIARDA.

*** Op heden overleed, in den ouderdom van 85 jaren, onze waarde Moeder en Grootmoeder, Vrouwe LAMBERDINA HENRIETTE HUBER, Weduwe J. T. F. HUGUENIN.
Franeker, den 18 Mei 1853.
Uit naam van de Kinderen en Kleinkinderen der overledene,
H. U. HUGUENIN.

*** Heden morgen om 5$\frac{1}{2}$ uur, overleed, na voorzien te zijn van de H. Sacramenten der H. Kerk, mijne geliefde Echtgenoote JOHANNA GEERTRUIDA HETTEMA, in den jeugdigen leeftijd van 27 jaren en 2 maanden, mij nalatende vier kinderen, waarvan twee uit een vorig huwelijk, na eene echtvereeniging van circa 4 jaren.
Bolsward, den 22 Mei 1853. J. DE BOER.

*** Heden namiddag omstreeks 2 uur overleed kalm en zacht, in den gezegenden ouderdom van ruim 72 jaren, onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwdmoeder BARBER DOUWES HEERMA, Wed. PIER ENNES RIJPMA.
Niawier, den 23 Mei 1853.
J. P. RIJPMA.
E. P. RIJPMA.
W. F. WIERSMA.
K. F. WIERSMA.

*** Heden overleed ons geliefd Dochtertje RACHEL, circa negen maanden oud.
Leeuwarden, den 26 Mei 1853.
ADAM J. DRIELSMA.
CAROLINA DRIELSMA — VAN GELDER.

*** Heden overleed in den ouderdom van circa 52 jaren, onze geliefde Moeder en Behuwdmoeder PETRONELLA BEERS, Wed. JENTJE JANS VAN GLINSTRA, in leven Boterschipper alhier. Eene uitterende ziekte maakte een einde aan haar, voor ons zoo dierbaar leven.
Harlingen, [illegible] Mei 1853.
JANKE VAN GLINSTRA.
Mede namens mijne Broeders en Zusters.
[illegible] kennisgeving.

*** Het heeft God behaagd mijne Echtgenoote HERKJE P. DE JONG, in den ouderdom van 61 jaren, van mijne zijde weg te nemen, waarvan ik bij dezen kennis geef aan Vrienden en Bekenden.
Sneek, den 29 Mei 1853. HARMEN P. HENDRIKS.

*** Na eene ongesteldheid van zeven weken, overleed heden mijne hartelijk geliefde Echtgenoote LISKJE S. BAKKERS, in den ouderdom van 37$\frac{1}{2}$ jaren, na eene allergenoegelijkste echtvereeniging van 13 jaren.

Diep bedroefd staar ik met mijne 4 nog jonge kinderen, hare hoog bejaarde Moeder en verdere betrekkingen haar na.

Dockum, den 26 Mei 1853. E. A. GORTER.

Vrienden en Bekenden gelieven deze voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken Stand te *Leeuwarden* zijn van den 24sten tot en met den 30 Mei 1853 aangegeven: 18 Geboren, 8 Overleden, gehuwd 11 paren.

SCHIPPERIJ.

De BURGEMEESTER VAN LEEUWARDERADEEL,
Brengt ter kennisse der belanghebbenden, dat de DOORVAART door de BONKE onder Lekkum, van af 31 Mei 1853 is GESLOTEN.

Leeuwarden, den 30 Mei 1853.
De Burgemeester voornoemd,
ENGELEN.

WAARSCHUWING.

De ALGEMEENE ARMVOOGDEN VAN JUTRIJP EN HOMMERTS, waarschuwen aan alle Armen-administratien, om geen onderstand van welken aard ook te verleenen aan personen welke bij hen domicilie van onderstand hebben, maar dezelve aan hen op te zenden, dewijl door hen van den gegeven onderstand geene restitutie zal worden gegeven.

Hommerts, den 27 Mei 1853.
Namens Armvoogden,
R. K. KUIPER, *Boekhouder.*

Verkooping van eene Huizinge en Grofsmederij te Bolsward.

De Notaris LEDEBOER, te Bolsward, zal, op Donderdag den 2 Junij 1853, in het *Hof van Holland* aldaar, des namiddags 3 uur, finaal verkoopen:

Eene hechte, veel vernieuwde HUIZINGE en GROFSMEDERIJ, met ERF en SCHUUR c. a., geschikt tot uitoefening van Winkelbedrijf, staande en gelegen aan den Dijk, op het beste gedeelte der stad Bolsward, Kad. sectie A, no. 674, 5 roede 80 el, waarin eene reeks van jaren eene drukke Grofsmederij is uitgeoefend; thans bij den eigenaar *P. A. de Vries* in gebruik. — 8 dagen na de finale toewijzing vrij te aanvaarden; waarop slechts geboden is *f* 2426.

De Notaris LEDEBOER, te Bolsward, zal, mede ten verzoeke van den Notaris OOSTERHOFF, te Witmarsum, op Zaturdag den 4 Junij 1853, des namiddags 2 ure, bij *A. S. Jongsma*, te Arum, finaal verkoopen:

1. Eene HUIZINGE en HERBERG, *de Graauwe Kat* genaamd, met STAL en ERF c. a., aan den Weg en de Vaart onder Arum, letter A, no. 31; verhuurd voor *f* 225 's jaars; staande op de geringe som van *f* 2206.
2. Eene HUIZINGE of 2 WONINGEN c. a., te Arum; door *Jan Foppes* en anderen bewoond; staande op *f* 480.

Beide perceelen den 12 Mei 1854 vrij te aanvaarden;
en zoo mogelijk nog verkoopen:
Eenen afzonderlijken TUIN te Arum; thans in huur bij den Heer *Mertens*; den 5 Maart 1857 te aanvaarden.
Alles behoorende aan *K. W. van Kampen* en *Kinderen.*

NIEUWE PLANKEN.

R. BLOEMBERGEN SANTEE, te Leeuwarden, zal, op Vrijdag den 3 Junij 1853, des voormiddags 10 uur, bij *R. J. Niemendal* aldaar, verkoopen:
Eene partij NIEUWE PLANKEN, van differente lengte, breedte en dikte.

BELANGRIJK BOELGOED van Nieuwe Meubelen.

De Deurwaarder C. J. v. D. MEULEN, te Sneek, zal, op Donderdag den 2 Junij e. k., 's morgens ten 9 ure, in *de Concertzaal* aldaar, publiek tegen contante betaling verkoopen: Eene zeer aanzienlijke partij exqnis bewerkte NIEUWE MAHONIJHOUTEN-, IJPEN-, EIKEN- en VUREN MEUBELEN, als: Ronde- en Vierkante Tafels, velerlei soorten van Stoelen, Spiegels en Schilderijen met fraaije mahonijhouten en vergulden Lijsten, Dames Toilet- en Werktafeltjes, Waschtafeltjes, Thee-, Tabak- en Lepelkistjes, Theestoven, Reis-Cassetten, ingelegde Schaak- en Damborden, Schaaktafeltjes, Garenwinders; voorts BORSTELWERK, VLOERMATTEN en velerlei andere GOEDEREN.

Alles is 's daags vóór den verkoop te bezigtigen, in *de Concertzaal* voormeld.
NB. *Door dezen Verkoop is die, welke tegen denzelfden tijd was aangekondigd, ten huize van* A. de Blaauw, *komen te vervallen.*

Boelgoed van Manufacturen te Bolsward.

De Deurwaarder P. DE VRIES, te Bolsward, zal, ten verzoeke van den Heer J. J. VAN NOORD, Zaakwaarnemer aldaar, publiek bij boelgoed à contant presenteren te verkoopen:

Eene partij MANUFACTUREN, beste qualiteit, bestaande in: Merinossen, Orleans, Paramattes, Lastings, Broekstoffen, Beaverteens, Pilows, Rokstreepen, Calicos, gedrukt- en ruwe Katoenen, gebreiden- en geweven Kousen en Handschoenen enz. enz.

Wie gading maakt kome op Dingsdag den 7 Junij a. s. en voor zoo ver noodig den volgenden dag, 's voormiddags ten 10 ure, ten huize van den Logementhouder *S. Hiemstra*, te Bolsward.

VOORLOOPIG BERIGT.

Men is voornevens in den loop der maand Julij of Augustus aanstaande, dag en plaats nader te bepalen, publiek te veilen:

Eene uitgestrektheid van 400 à 500 *bunders ONDERGRONDEN of AFGEGRAVENE HOOGEVEENEN*, het *Lijndsterhoog* en het *Pastorieveen* genaamd, gelegen in de Wilp onder Marum, provincie Groningen, doorsneden met wateren, en daardoor zoowel als door de vruchtbaarheid van den grond, tot ONTGINNING zeer geschikt; benevens ruim honderd daarbij behoorende PACHTSTEDEN; en zulks in zoodanige perceelen als later zal worden gemeld, behoudens het regt van zamenvoeging.

Uit kracht van het bevelschrift dd. 25 Mei 1853, gegeven door den Edel Achtbaren Heer Mr. CHRISTIAAN HENDRIK SOPHIAS VAN BOELENS, Regter-Commissaris in den Boedel van den gefailleerden GERRIT VAN WIJK, Koperslager en Kagchelmaker, wonende te Akkrum, worden bij deze opgeroepen alle bekende en onbekende schuldeischers van den voornoemden gefailleerden, de bevoorregte, pand- of hypotheekhebbenden daaronder begrepen, om op Maandag den 6 Junij 1853, des voormiddags te tien uren, te compareren ter vergaderkamer der Arrondissements-Regtbank te Heerenveen, ten einde overeenkomstig de bepalingen der Wet over te gaan tot de verificatie der schuldvorderingen.

De Curator in voorn. faillissement,
Mr. J. I. SCHOTBORGH SIMON,
Procureur.

TE HUUR, om dadelijk te aanvaarden:

Een zeer net HUIS, met drie Kamers, Keuken en verdere geriefelijkheden, gelegen te Veenklooster en uitzigt hebbende in de Buurt en op de Buitenplaats *Vogelzang*, zeer geschikt tot *somerverblijf.*

Met *franco* brieven te bevragen bij den eigenaar J. J. SMEDING, te Veenklooster.

TE KOOP:

Eene aanzienlijke partij 7 à 23 duims en 13 à 26 duims GREENEN- en VUREN POSTEN, van onderscheidene lengte, bij H. TIGCHELAAR te Harlingen.

O. SIPMA, Mr. Gortmaker te Surhuisterveen, is voornemens bij geslotene briefjes uit te besteden: Het BOUWEN van eene geheel NIEUWE BEHUIZING en SCHUUR, met de daartoe behoorende Materialen. Gegadigden kunnen van *heden* af de Teekening en het Bestek bekomen bij K. O. SIPMA voornoemd, en worden verzocht hunne briefjes bij hem in te zenden vóór of op den 4 Junij e. k.

Surhuisterveen, den 27 Mei 1853.

AANBESTEDING

bij geslotene briefjes, van een WATERMOLEN bij Engelum, bijna 18 el vlugt. Bestek en teekening liggen ter inzage bij K. N. KLAZENS te Engelum. De aanwijzing den 6 Junij van 9 tot 3 uur bij denzelven. De briefjes in te zenden vóór den 14 Junij e. k., *franco*, bij K. E. JEPMA te Engelum.

Door deze geef ik aan mijne Begunstigers en Stadgenooten berigt, dat de WINKEL verplaatst is tijdens de vertimmering, naar de Peperstraat, letter B, no. 69.

Leeuwarden, S. TOENS,
31 Mei 1853. *Mr. Wittebrood- en Beschuitbakker.*

NB. Iemand, die eenige vorderingen in het vak gemaakt heeft, kan van heden af bij bovengenoemde geplaatst worden.

De Ondergeteekende brengt bij deze ter kennis van het geëerde publiek, dat hij op Woensdag den 1 *Junij e. k.* zijne KOEK- en BANKETBAKKERIJ, in het Huis letter H, no. 59, in de *St. Jacobstraat* alhier zal openen, en dat hij hem verder alles is te bekomen wat tot zoodanige affaire behoort.

Hij beveelt zich nederig en bescheiden in het gunstig aandenken van het geachte Publiek, met belofte van zijne zijde, dat hij zich door eene prompte en honnette bediening, de begunstiging zal trachten waardig te maken.

Leeuwarden, den 30 Mei 1853. J. K. OETZES.

PIANO-ONDERWIJS.

De Ondergeteekende door onderscheidene menschenvrienden in staat gesteld, om zich een Piano te kunnen aanschaffen, brengt daarvoor openlijk zijnen opregten dank toe aan allen, die daartoe hebben bijgedragen. — Tevens beveelt hij zich beleefdelijk aan tot het geven van ONDERWIJS in het ORGEL- en PIANOSPEL, alsmede tot het stemmen van Pianino's, Piano's, Vleugels, enz. Diegenen welke hem met werkzaamheden in genoemde vakken gelieven te begunstigen, worden verzocht de boodschappen te willen doen bezorgen aan huis van den Heer R. NIJDAM, op het Schoenmakersperk, bij den Prinsentuin.

Leeuwarden, 1853. K. SINNEMA.

LEES HIER.

De Ondergeteekende maakt door deze bekend, dat hij huurder is geworden van den SCHOUWBURG, in het Ruiterskwartier alhier, en dat dezelve als zoodanig reeds door hem is aanvaard.

Dat in gemelden Schouwburg ruime localen aanwezig zijn, zeer geschikt tot het houden van Diné's, Soupé's, Verkoopingen, Vergaderingen, Concerten, Danspartijen, Zang-, Muzijk- en Leesgezelschappen enz., waarvoor de Ondergeteekende zich bij zijne geëerde Stad- en Landgenooten minzaam aanbeveelt; zullende bij zorg dragen voor eene allezins honnette en civiele behandeling.

Leeuwarden, den 30 Mei 1853. C. H. EILERS.

De Ondergeteekenden geven bij deze kennis aan hunne geëerde begunstigers, dat zij de BAKKERIJ-AFFAIRE cum annexis, in de Schrans te Lemmer, aan hunnen Broeder J. H. FORTUIN hebben overgedragen, bedankende bij dezen voor het aan ons geschonken vertrouwen.

Lemmer, den 25 Mei 1853. De Erven H. FORTUIN.

De Ondergeteekende neemt bij deze de vrijheid om alle belanghebbenden kennis te geven, dat hij van zijne Broeders en Zusters de bovenstaande BAKKERIJ-AFFAIRE cum annexis heeft overgenomen; zoo recommandeert hij zich verders in een ieders gunst, en hoopt het vertrouwen aan bovengemelde firma sedert jaren geschonken, zich waardig te maken.

Lemmer, den 25 Mei 1853. J. H. FORTUIN.

NIEUW ENGELSCH REIJE-GRASZAAD EN KLAVERZADEN, bij Erven P. DE VRIES Pz., *bij het Stadhuis te Leeuwarden.*

FABRIEK EN MAGAZIJN VAN *MARMEREN SCHOORSTEENMANTELS* etc. etc., buiten 't Hoogend, te Sneek.
COOL & GREVE, *Steenhouwers.*

LANDVERHUIZING naar AMERIKA via LIVERPOOL.

MAC DERMOTT & Co., Boompjes, *Rotterdam.*
FRACKELTOR & Co., Waterloo Road, *Liverpool.*

Bovengenoemde Huizen bevorderen gezamenlijk Passagiers van *ROTTERDAM:*

1o. Per Stoomschip en Spoorweg naar *LIVERPOOL.*
2o. Per Driemast-Schepen, 1ste klasse, naar de *AMERIKAANSCHE HAVENS.*
3o. Naar de *BINNENLANDEN van AMERIKA*, per Spoorweg (of Stoomboot) naar verkiezing.

Alle reis- en verblijfkosten etc. zijn begrepen onder het bedrag van het passagegeld, hetwelk steeds op de minstmogelijke wijze berekend wordt.

NB. Agenten zijn in het Binnenland benoodigd.

HANOVER- OF ZINKINGSNUIF, van de Erven Is. Leon, te 's Hage.

Deze zoo zeer algemeen gezocht wordende SNUIF van eene aangename geur, waarvan de bestanddeelen zoo bij het Ministerie van Binnenlandsche Zaken als bij de Provinciale Geneeskundige Commissie te 's Hage bekend zijn, overtreft zoo zeer het doel van alle andere Snuiven van dien aard, namentlijk de oplossingen van verstoppingen in het hoofd, dat derzelver dagelijks en algemeen gebruik niet genoeg kan worden aanbevolen.

Gemelde Snuif wordt verkocht in Pakjes van 1 en ½ oncen à 40 en 20 Cents en ook bij het lood, behalve bij de vervaardigers de Erven *Is. Léon*, te 's Hage, in de provincie Friesland: Leeuwarden, *M. Nijsloot*, op de Wære; Bolsward, *Jacob Brandsma*; Balk, de Wed. *J. O. de Jong*; Dokkum, *A. Jorritsma*; Franeker, de Wed. *C. D. Zijlstra*; Gorredijk, *G. S. Zwart*; Harlingen, *T. Feersma*; Hindelopen, *David de Jong*; Heerenveen, *F. Hessel*; Joure, *J. Ongering*; Lemmer, *H. W. Brandsma*; Sneek, *S. K. van der Meulen*; Sloten, *G. F. van der Wal*; IJlst, *I. de Vries*, Boekhandelaar; Groningen, Mejufv. Gezusters *P. & G. Blouw*, Oude-Kijk-in-Jatstraat.

Diegenen welke in plaatsen waar geen Depôt bestaat, zich met den verkoop van bovengemelde Snuif willen belasten, kunnen zich daartoe *franco* aanmelden.

EENE BUITENGEWONE GENEZING van Rheumatieke koortsen door de Pillen van HOLLOWAY, in van Diemensland.

Margarethe M'Connigan, 19 jaren oud, en te New-Town wonende, leed sedert twee maanden aan hevige rheumatische koortsen, welke haar geheel beroofd hadden van het gebruik harer ledematen, niettegenstaande de behandeling van twee der voornaamste geneeskundigen in Hobart-Town, die zelfs haren toestand hopeloos te zijn verklaarden. Een vriend harer ouders raadde toen aan, de vermaarde Pillen van *Holloway* te gebruiken, waardoor zij in ongeloofelijk korten tijd volmaakt herstelde. De bijzonderheden hiervan zijn getrokken uit het Nieuwsblad *Hobart-Town Courier.*

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

DOOSJES PILLEN van *f* 0,90, *f* 2,10, *f* 3,30, *f* 7,75, *f* 15,50, *f* 23,50.
POTJES ZALF van - 0,90, - 2,10, - 3,30, - 8,15, - 15,90, - 23,90.

Zijn op *franco aanvrage, à contant*, te bekomen: aan het Hoofddepôt, bij den Heer J. STRAATMAN, te 's Hertogenbosch; J. C. H. VAN HARINXMA, te Leeuwarden; Wed. H. A. BINKSMA, te Harlingen; den Heer S. G. SWART, te Gorredijk; alsmede te Londen, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

WIE HEEFT NIET VAN DEN TAFELDANS GELEZEN, w... Couranten in den laatsten tijd zulke vreemde dingen verhalen. ... fels, die door oplegging van handen, met electriciteit uit het ligchaam der zittende verzadigd, van-zelve beginnen te dansen en de kamers rond te loopen. Gewis heeft menigeen bij het lezen van het eerste berigt gedacht: »dat is ... ui,". maar er zijn zoo veel andere berigten gevolgd en daarbij zoo respectabele namen en geleerde titels genoemd, dat wij aan dit nieuwe wonder niet meer twijfelen mogen zonder ons bij de kleine schaar der *Thomassen* te rangschikken, die in onze dagen nog aan de geneeskracht der GOLDBERGSCHE KETTINGEN twijfelen of daaraan niet gelooven *durven* omdat de wetenschap nog niet aanwijzen kan hoe die Genezing in zijn werk gaat.

Waarnemingen en Uitvindingen loopen het begrip vooruit, de verstandige maakt zich de eersten ten nutte zonder op de sanctie van het laatste te wachten.

Wij herinneren ons nog, hoe eens een geleerde die de geneeskracht der GOLDBERGSCHE KETTINGEN niet loochenen konde en om de bestaande vooroordeelen er toch niet aan gelooven durfde, uitriep: »Er kleeft eene gelukkige toevalligheid aan die KETTINGEN!" Deze naïve bekentenis is de beste recommandatie die hij geven kon; wie zal niet gaarne den KETTING koopen als hij weet dat hij de Genezing op den koop toekrijgt?

Ondervinding is de eenigste leermeester in het Vak der Geneeskunde en de Ondervinding heeft sedert vele jaren bewezen, dat GOLDBERGERS KETTINGEN dag aan dag honderde van lijders in alle landen en alle klimaten van Rheumatische pijnen verlossen, en zelfs zeer verouderde kwalen in betrekkelijk korten tijd radikaal genezen.

De echte Goldbergers Kettingen worden in onderstaande Dépôts verkocht voor *f* 1.80, *f* 2.70, *f* 3.60, *f* 5.40.

Amsterdam, *Verkoophuis*; Akkrum, *Pieter K. de Groot*; Bolsward, *S. S. Oosterbaan*; Dokkum, *A. Schaafsma*; Franeker, *K. Drager*; Gorredijk, *S. G. Zwart*; Harlingen, *P. L. Mirande Pz.*; Heerenveen, *G. Overdiep* en Gebr. *Padberg en Co.*; Hindeloopen, *David de Jong*; Kollum, *C. Nihot*; Leeuwarden, *S. P. Postma en J. J. van Haagen*; Meppel, Wed. *Branderhorst*; Sneek, *P. T. Potma.*

Harddraverij te Dokkum,

door eenige Kasteleins en Liefhebbers, op Dingsdag den 7 Junij a. s.
PRIJS: *Eene fraaije ZILVEREN BOCAAL, met DITO TAFELKOMFOOR en DITO TAFELSCHEL.*

Alle Paarden, mits ten genoegen der Keurmeesters, zullen worden toegelaten. Aangifte 's voormiddags 11½ uur, bij J. JONKER, in de Benthem', aldaar.

Een KASTENMAKERSKNECHT, goed in het mahonij- en eikenhout kunnende werken, kan van stonden aan vast werk bekomen bij F. ZIJLSTRA, Mr. Kastenmaker te Heerenveen.

Een KASTMAKERSKNECHT, kan dadelijk vast werk bekomen bij K. S. BAKKERS, Meubelmaker te Dokkum. Brieven *franco.*

Een SMIDSKNECHT, een goed vuurwerker, kan direct geplaatst worden bij W. WORTELAAR, bij de Dubbelde Pijp te Leeuwarden.

Twee à drie VERWERSKNECHTEN, hun werk geheel of ten deele verstaande, kunnen dadelijk werk bekomen bij J. W. RADERSMA, Huisverwer en Rijtuigschilder buiten de voormalige Vrouwenpoort te Leeuwarden.

Een KLEERMAKERSKNECHT, van de Protestantsche Godsdienst, zijn werk verstaande, kan dadelijk voor een geheel jaar vast werk bekomen bij F. F. VAN DIEPENBOS, Mr. Kleermaker te Balk.

Een KLEERMAKERSKNECHT, zijn werk goed verstaande, kan dadelijk werk bekomen bij A. PRINS, Mr. Kleermaker te Akkrum. Brieven *franco.*

S. S. POSTUMA, Schoenmaker te Holwerd, vraagt twee beste WERKERS in genoemd vak, vast voor 1 jaar.

Twee SCHOENMAKERSKNECHTEN, hun werk goed verstaande, kunnen dadelijk werk bekomen bij L. I. EDINGA, Mr. Schoen- en Laarzenmaker te Leeuwarden.

Wordt ten spoedigste gevraagd een KOEK- en BANKETBAKKERSKNECHT, zijn werk verstaande en van goede getuigschriften voorzien, P. G., bij M. DE BOER Dz., op de Nieuwestad te Leeuwarden. Brieven *franco.*

Een BAKKERSKNECHT, zijn werk geheel of ten deele verstaande, kan terstond werk bekomen bij R. DANTUMA, Bakker te Ferwerd.

Een BAKKERSKNECHT, van de Protestantsche Godsdienst, zijn werk goed verstaande, kan geplaatst worden bij D. HOOGHIEMSTRA, Mr. Bakker te Sneek. Brieven *franco.*

Er wordt gevraagd, om dadelijk in dienst te treden, eene DERDE MEID of BONNE, goed kunnende naaijen en met de wasch omgaan. Zij die vroeger in zoodanige betrekking zijn werkzaam geweest, zullen de voorkeur hebben. Zich in persoon of met gefrankeerde brieven te adresseren bij de Boekhandelaars VAN DRUTEN & BLEEKER, te Sneek.

Bij G. T. N. SURINGAR, te Leeuwarden, is verschenen

DE GYMNASTISCHE ZWEMSCHOOL,

Naar het Hoogduitsch van

HERMAN OTTO KLUGE.

Deze volledigste en nieuwste handleiding in de Zwemkunst, door een' eersten Meester in de kunst geschreven, is opgehelderd door 54 houtsnee-platen, waardoor de verschillende oefeningen in al hare bewegingen aanschouwelijk zijn gemaakt. De prijs is *f* 1.25.

Van de *praktische Handleiding voor kunstmatige ligchaams-oefeningen*, ten dienste van huisgezinnen en verschillende inrigtingen voor onderwijs en opvoeding; door R. G. RIJKENS, Onderwijzer te Groningen, zijn nog weinige exemplaren verkrijgbaar tegen den prijs van *f* 3.

Bij denzelfden verschijnt eene

VERNIEUWDE UITGAVE
DER
BIJBELSCHE LANDSCHAPPEN,
NAAR
AFBEELDINGEN,
OP DE PLAATS ZELVE VERVAARDIGD,
MET BIJGEVOEGDE
TAFEREELEN
DOOR
ABM. DES AMORIE VAN DER HOEVEN.

Deze uitgave geschiedt bij afleveringen. Het geheel zal, even als vroeger, vervat worden in twee deelen, inhoudende *vier en twintig afleveringen*. Elke aflevering zal vier *op staal gegraveerde platen* bevatten en niet meer dan EEN *GULDEN* kosten, te voldoen bij de uitgave; terwijl er na de verzending der eerste maandelijks ééne aflevering het licht zal zien. De inteekening staat, tot nadere aankondiging, open bij den uitgever, en voorts bij alle solide boekhandelaren in het Rijk.

Eene aflevering van het werk ligt in de meeste boekwinkels ter inzage.

ABM. DES AMORIE VAN DER HOEVEN.
JOANNES CHRYSOSTOMUS,
VOORNAMELIJK BESCHOUWD
ALS EEN VOORBEELD VAN
WARE KANSELWELSPREKENDHEID.
Herziene en vermeerderde uitgave.
f 1.80.

Bij bovengenoemden boekhandelaar wordt gevraagd een' JONGELING, die kan lezen en schrijven en bekend is met innaaijen en bindwerk.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.